KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 20.11.2009
KOM(2009) 626 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

REVISION AF DIREKTIVET OM FJERNSALG AF FINANSIELLE TJENESTEYDELSER TIL FORBRUGERNE (2002/65/EF)

1. INDLEDNING

1. Kommissionen skal i henhold til artikel 20 i direktiv 2002/65/EF om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne (i det følgende benævnt "direktivet") undersøge, hvordan det indre marked for finansielle tjenesteydelser fungerer, for således at sikre, at fjernsalget på tværs af grænserne udvikler sig hensigtsmæssigt på dette område.

2. Direktivet har bl.a. til formål at konsolidere det indre marked, samtidig med at et højt forbrugerbeskyttelsesniveau sikres. Revisionen tager i overensstemmelse med artikel 20 især fokus på forskelle mellem nationale bestemmelser med hensyn til de aspekter af direktivet, der ikke er fuldt ud harmoniserede, herunder bestemmelser om forhåndsoplysninger og forbrugernes fortrydelsesret. Revisionen omfatter en evaluering af de vanskeligheder, som såvel forbrugere som leverandører oplever som følge af disse forskelle, og en vurdering af, hvorvidt det er nødvendigt at ændre direktivet.

3. Direktivet, som er en horisontal foranstaltning, der omfatter alle finansielle tjenesteydelser, blev vedtaget den 23. september 2002, og medlemsstaterne havde to år til at gennemføre dets bestemmelser i deres nationale lovgivning. I Kommissionens rapport, der på behørig vis blev forelagt Europa-Parlamentet og Rådet i april 2006,[1] meddeles det, at man har valgt at udsætte revisionen, fordi medlemsstaterne var bagud med gennemførelsen[2]. De fleste medlemsstater gennemførte således først direktivet i 2005-2006.

4. Denne rapport bygger på konklusionerne fra forskellige undersøgelser, analyser og feedback om markedssituationen og om, hvorvidt det råderum, som medlemsstaterne havde mulighed for at anvende i forhold til visse bestemmelser, der ikke er fuldt ud harmoniserede, har påvirket gennemførelsen af det indre marked og direktivets målsætning om forbrugerbeskyttelse. Størstedelen af analysen kommer fra to undersøgelser, som Kommissionen har iværksat[3], nemlig en juridisk undersøgelse, der ser nærmere på direktivets virkning ud fra et juridisk perspektiv, og hvis resultater er blevet indarbejdet i en økonomisk undersøgelse, der ser nærmere på direktivets økonomiske virkning på fjernsalget af finansielle tjenesteydelser på tværs af grænserne.

5. Desuden blev der i 2007 og 2008 afholdt drøftelser med forbrugerorganisationer og sektoren for finansielle tjenesteydelser. Et spørgeskema blev sendt ud til alle medlemsstater i september 2007, og der blev afholdt en workshop med medlemsstaterne i marts 2008. Rapporten tager også hensyn til resultaterne af forskellige nationale og europæiske undersøgelser, herunder Eurobarometer, og output fra Kommissionens 2007-fokusgrupper om forhåndsoplysninger og Kommissionens kontrol af direktivets gennemførelse. De data, der er indsamlet,

---

1 KOM(2006) 161 endelig.

2 Domstolen konstaterede, at to medlemsstater ikke havde overholdt deres forpligtelse til at gennemføre direktivet til tiden; jf. dom af 7. december 2006, sag C-127/06, Kommissionen mod Luxembourg, Sml. I, s. 131, og dom af 19. april 2007, sag C-141/06, Kommissionen mod Spanien, Sml. I s. 58.

3 Jf. http://ec.europa.eu/consumers/rights/fin_serv en.htm.

bygger på materiale om perioden forud for den økonomiske og finansielle krise. Der findes ikke nyere data.

2. MARKEDETS TILSTAND

6. Markedet for grænseoverskridende finansielle tjenesteydelser er - uanset markedsføringsmidler - generelt stadig meget begrænset i detailsektoren, både inden for bankvæsen og forsikringer. Eurobarometer-resultaterne[4] for EU-borgere, der f.eks. har oprettet en bankkonto i et andet land[5], er på 4 % for 2003 i EU-15-medlemsstaterne. Dette tal steg til 8 % (i EU-25) i 2006[6].

Hvis man foretager en overordnet (grænseoverskridende og national) sammenligning mellem fjernsalg af generelle varer og tjenesteydelser på den ene side og fjernsalg af finansielle tjenesteydelser på den anden side, viser det seneste Eurobarometer, at mens halvdelen (52%) af alle europæere i 2007 foretog fjernkøb af varer eller tjenesteydelser i EU[7], var tallet for fjernkøb af finansielle tjenesteydelser meget lavere, nemlig 12 %[8]. Selv om tallet ligger på et meget lavt niveau, er tendensen inden for fjernsalg af finansielle tjenesteydelser dog opadgående, idet tallet for 2006 var på kun 7 %[9].

Kontrasten er endnu større, hvis man sammenligner den grænseoverskridende handel med den nationale handel med finansielle tjenesteydelser. Af de 12 % EU-borgere, der købte en finansiel tjenesteydelse af en eller anden art via fjernsalg, gjorde 10 % af dem det fra en leverandør i deres hjemland, mens kun 1 % købte finansielle tjenesteydelser via fjernsalg fra udenlandske EU-leverandører, og 1 % købte fra leverandører uden for EU[10]. De seneste statistikker viser, at den grænseoverskridende handel generelt er gået i stå[11]. Disse tal bekræftes af den økonomiske undersøgelse, hvori det konstateres, at der er et meget lavt niveau af fjernsalg af finansielle tjenesteydelser på tværs af grænserne.

7. De personer, der typisk handler på tværs af grænserne, er unge veluddannede erhvervsaktive med en internetforbindelse (den mest brugte adgang til fjernsalg), hvilket fremgår af undersøgelsen fra Kommissionens fokusgruppe[12]. Faktisk er 31 % af EU's borgere ikke interesserede i den grænseoverskridende handel, idet de ikke har

---

4 Eurobarometer (EB) 60.2 (2004), EU Public Opinion in Europe: Financial Services, Report B. s. 53, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_205_fullreport_en.pdf.

5 Qualitative study among cross-border buyers of financial services in the European Union, Optem. december 2003, s. 5. Selv om stikprøven ikke var repræsentativ, blev bankkonti betragtet som det nemmeste produkt at måle. http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/fina_serv/cons_experiences/cross_border_final_report_en.pdf.

6 Special EB 252 (2006), Consumer Protection in the Internal Market, s. 106, jf. fodnote 4.

7 Special EB 298 (2008), Consumer Protection in the Internal Market, s. 14, jf. fodnote 4.

8 Idem, s. 84.

9 Jf. fodnote 6, s. 112.

10 Jf. fodnote 7, s. 84.

11 Europa-Kommissionen, Anden udgave af resultattavlen for forbrugermarkederne, KOM(2009) 25 endelig, s. 3.

12 Europa-Kommissionen, oplysninger forud for handel med finansielle tjenesteydelser. Kvalitativ undersøgelse i de 27 medlemsstater, januar 2008. http://ec.europa.eu/consumers/rights/docs/PCI_final_report_22Feb2008_en.pdf

internetadgang[13]. Lande med høj internetdækning, som f.eks. de nordiske lande, er således mere tilbøjelige til at have et højt niveau for fjernsalg.

8. Det fremgår af Kommissionens seneste rapport om grænseoverskridende e-handel i EU[14], som bekræfter betydningen af internet og forskellen mellem den grænseoverskridende handel og indenrigshandlen, at andelen af forbrugere, der købte varer eller tjenesteydelser over internettet, i perioden fra 2004 til 2008 steg fra 22 % til 34 %. Denne vækst var dog begrænset til de nationale markeder. E-forbrugerne afholder sig fortsat fra at købe varer og tjenesteydelser på tværs af grænserne, idet forskellen faktisk bliver større og større, og den grænseoverskridende e-handel steg kun marginalt fra 6 % til 7 % i perioden fra 2006 til 2008.

9. Den grænseoverskridende handel i de oprindelige 15 medlemsstater og i eurolandene er mere udbredt end i de medlemsstater, der er tiltrådt siden 2004, og i landene uden for euroområdet. Generelt er europæerne nu mere trygge ved at handle i andre EU-lande end i 2006[15].

10. Oplysninger fra banksektoren viser, at det grænseoverskridende fjernsalg af finansielle tjenesteydelser stadig har et ubetydeligt omfang, delvis fordi fjernsalg endnu ikke er en af bankernes vigtigste salgsmetoder. Det fremgår af det seneste Eurobarometer, at forbrugerne - ligesom det er tilfældet med den grænseoverskridende handel med almindelige varer og tjenesteydelser - betragter sprogproblemer som den største hindring for at købe finansielle tjenesteydelser på tværs af grænserne. Tallene for sprogvanskeligheder var 37 %, efterfulgt af risikoen for svindel (30 %), uforståelige (29 %) eller utilstrækkelige (26 %) oplysninger og de pågældende ekstraomkostninger (24 %)[16].

11. Der skal generelt sondres mellem fjerntjenesteydelser, der tilbydes direkte af leverandøren på tværs af grænserne, og de tjenesteydelser, der tilbydes indirekte ved etableringen af et datterselskab eller en filial, gennem et mellemled eller en onlinetjeneste i en anden medlemsstat, sidstnævnte typisk med administrativ støtte (back office) fra den oprindelige medlemsstat. Hertil kommer, at der normalt ikke er nogen specifik model for samspillet med kunderne, idet leverandørerne af finansielle tjenesteydelser anvender multi-channel marketing kombineret med både fjernsalg og personlig betjening. Denne klare præference konstateres i den økonomiske undersøgelse, hvoraf det fremgår, at aftalerne sjældent indgås på grundlag af en enkelt kanal, f.eks. internet, telefon eller personlig betjening, men en kombination af disse. Denne præference bekræftes af undersøgelsen, foretaget af Kommissionens fokusgrupper[17], som viste, at forbrugerne, ud over de oplysninger, der var tilgængelige på internettet, også ønskede at få råd og vejledning fra fagfolk på grundlag af personlig kontakt.

12. Selv om tendensen til at gøre brug af denne form for personlig rådgivning nok ikke vil ændre sig med tiden, har de midler, hvormed de finansielle tjenesteydelser markedsføres, et betydeligt udviklingspotentiale. Den økonomiske undersøgelse

---

13 Jf. fodnote 6, s. 57.
14 SEK(2009) 283 endelig, s. 5.
15 Jf. fodnote 7, s. 52.
16 Jf. fodnote 6, s. 89.
17 Jf. fodnote 12, s. 14.

påpeger et vist vækstpotentiale, når store selskaber, der kommer ind på et marked, kan opnå stordriftsfordele, eller på store markeder. Det er imidlertid vanskeligt at opnå en kritisk masse på små eller mindre udviklede finansielle markeder, selv om denne hindring kan overvindes, hvis de betydelige prisforskelle markederne imellem tiltrækker bankerne. Markedskonsolidering og -integration inden for både bankvæsen og forsikring resulterer i et mindre antal større selskaber med aktiviteter på tværs af Europa, idet disse selskabers markedsandele angiveligt er stigende både inden for forsikring[18] og bankvæsen[19].

13. De tilbud, der egner sig bedst til at blive tilpasset markedsføringsmetoderne for fjernsalg omfatter primært simple produkter inden for opsparing og investering, lån og skadesforsikringer. Ifølge den økonomiske undersøgelse er andre lån end realkreditlån og opsparingskonti bankernes to mest populære fjernsalgsprodukter efterfulgt af aktier og obligationer samt kreditkort. Når det kommer til tilbuddet af produkter via fjernsalg på tværs af grænserne, må der konstateres et mere snævert sortiment, hvor opsparing og kreditkort er de mest simple og således også mest populære produkter for dette marked.

3. GENNEMFØRELSE AF DIREKTIVET

Gennemførelse i medlemsstaterne

14. Når det kontrolleres, om de nationale bestemmelser er i overensstemmelse med direktivet, viser det sig, at de fleste vanskeligheder ved gennemførelsen af direktivet opstår i forbindelse med nogle få bestemmelser.

15. Artikel 3 omhandler de oplysninger, som skal gives til forbrugeren forud for indgåelse af fjernsalgsaftalen. Forbrugerne skal i henhold til direktivet oplyses om navnet på leverandørens repræsentant i den medlemsstat, hvor de har deres bopæl, eller om navnet på enhver anden erhvervsdrivende end leverandøren, som handler med forbrugerne. Enkelte medlemsstater har udeladt at gennemføre disse bestemmelser.

16. I artikel 6 defineres fortrydelsesretten, og i stk. 2 beskrives de situationer, hvor fortrydelsesretten ikke finder anvendelse. Enkelte medlemsstater har fastsat et anvendelsesområde, der er mere omfattende end de undtagelser, der er anført i artikel 6, stk. 2.

17. Artikel 7 vedrører betaling af ydelser leveret inden udøvelsen af fortrydelsesretten. Når forbrugere udøver deres fortrydelsesret, kan de kun pålægges at betale for den tjenesteydelse, som leverandøren faktisk har leveret i henhold til aftalen. Der er fastsat en frist på 30 dage for leverandørens eller forbrugerens tilbagebetaling af

---

18 Det Europæiske Tilsynsudvalg for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger, CEIOPS (2007), Report on Financial Conditions and Financial Stability in the European Insurance and Occupational Pension Fund Sector 2006-2007 (Risk Update), s. 16, http://www.ceiops.eu/media/files/publications/reports/CEIOPS-DOC-12-07.pdf.

19 SEK(2007) 1696, European Financial Integration Report 2007, bilag II, diagram 1.4, s. 50, og diagram 3.1, s. 64.

ethvert beløb, der er modtaget. Enkelte medlemsstater har ikke gennemført en af disse bestemmelser korrekt.

18. Som anført ovenfor har Kommissionen i visse tilfælde iværksat formelle overtrædelsesprocedurer, og den vil eventuelt gøre det samme for andre overtrædelser.

Forhåndsoplysninger

19. Artikel 4, stk. 2, giver medlemsstaterne ret til at fastsætte strengere krav om forhåndsoplysninger (enten ved at opretholde eksisterende krav eller ved at indføre nye).

20. Ifølge de foreliggende oplysninger har 16 medlemsstater (Østrig, Danmark, Finland, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Irland, Italien, Letland, Malta, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Sverige og Det Forenede Kongerige) gjort brug af artikel 4, stk. 2[20].

21. Sådanne krav vedrørende de oplysninger, der skal gives, omfatter f.eks. detaljerede oplysninger om leverandørens adresse, oplysninger om godkendelses- og licensordninger, oplysninger om betingelser for udøvelsen af retten til at ændre aftalevilkårene, særlig præsentation af oplysningerne for at tilgodese de handicappede, oplysninger om aftalens varighed, oplysninger om garantifonde og garantiordninger, oplysninger om, hvorvidt leverandøren er omfattet af en insolvensprocedure, oplysninger om, hvilket sprog der skal anvendes, om kvitteringer, om søgsmålsordninger eller fortrydelsesret, eventuelle risici, hvorledes oplysningerne opbevares og oplysningspligt i forbindelse med telefonopkald.

22. Der er på nuværende tidspunkt ikke tegn på, at de juridiske forskelle som følge af medlemsstaternes anvendelse af artikel 4, stk. 2, udgør en væsentlig hindring for de eksisterende transaktioner, eller at de har en direkte virkning på omfanget af fjernsalg af finansielle tjenesteydelser på tværs af EU. Der blev i forbindelse med den juridiske undersøgelse ikke konstateret nogen specifikke klager eller problemer som følge af anvendelsen af denne bestemmelse.

Fortrydelsesret

23. Artikel 6, stk. 3, giver medlemsstaterne mulighed for at fastsætte, at fortrydelsesretten ikke finder anvendelse i særlige tilfælde, f.eks. i tilfælde af a) en kredit, som primært skal muliggøre erhvervelse eller bevarelse af ejendomsretten til en grund eller en opført eller projekteret bygning eller muliggøre renovering eller forbedring af en bygning, eller b) en kredit, som er sikret ved pant i fast ejendom eller en rettighed relateret til fast ejendom, eller c) erklæringer afgivet af en forbruger under medvirken af en offentlig myndighed, under forudsætning af, at den offentlige myndighed bekræfter, at forbrugeren er blevet sikret sine rettigheder i henhold til artikel 5, stk. 1.

24. Ifølge de foreliggende oplysninger har 14 medlemsstater (Belgien, Bulgarien, Danmark, Frankrig, Irland, Litauen, Luxembourg, Nederlandene, Polen, Portugal,

---

[20] Jf. den økonomiske undersøgelse, s. 51-56 og 63-74, samt de nationale rapporter.

Rumænien, Spanien, Sverige og Det Forenede Kongerige) gjort brug af deres muligheder i henhold til litra a) og b). Fire medlemsstater (Italien, Luxembourg, Polen og Rumænien) har gjort brug af deres muligheder i henhold til litra c)[21].

25. Der er på nuværende tidspunkt ikke tegn på, at forskellene med hensyn til fortrydelsesret som følge af artikel 6, stk. 3, udgør en væsentlig juridisk hindring, eller at de har en direkte virkning på omfanget af fjernsalg af finansielle tjenesteydelser på tværs af EU. Der blev i forbindelse med den juridiske undersøgelse ikke konstateret nogen specifikke klager eller problemer som følge af anvendelsen af denne bestemmelse.

4. DIREKTIVETS OVERORDNEDE VIRKNING

26. Det fremgår af den økonomiske undersøgelse, at hindringerne for udviklingen af det grænseoverskridende fjernsalg af finansielle tjenesteydelser hovedsagelig forekommer på leverandørsiden. Undersøgelsen nævner dog kun de nationale bestemmelser til bekæmpelse af hvidvaskning af penge og manglen på harmonisering af de relevante nationale lovbestemmelser eller manglen på EU-lovgivning på områder, der ikke er omfattet af direktivet, som meget betydelige hindringer. Mens første kategori vedrører divergerende, detaljerede nationale regler for, hvorledes finansielle institutioner skal kontrollere kunders adresse og identitet, vedrører anden kategori hovedsagelig produktspecifikke nationale regler. Ingen af disse kategorier af hindringer er omfattet af direktivets anvendelsesområde. Der er desuden utilstrækkelig og delvis selvmodsigende dokumentation for omfanget af den anden kategori af hindringer, fordi leverandørerne af finansielle tjenesteydelser og banksammenslutningerne har forskellige opfattelser af disse hindringers betydning. Mens banksammenslutningerne opfatter denne hindring som væsentlig, er kun et begrænset antal institutioner (leverandører af finansielle tjenesteydelser) af samme mening. Hertil kommer, at European Banking Industry Committee, der repræsenterer banksammenslutninger på europæisk niveau, støtter den opfattelse, at de forskellige lovbestemmelser medlemsstaterne imellem ikke forhindrer det grænseoverskridende fjernsalg af finansielle tjenestenydelser[22].

27. De vigtigste hindringer på efterspørgselssiden skyldes sproglige og kulturelle forskelle samt manglen på oplysninger om grænseoverskridende produkter. Europa-Kommissionen har allerede truffet foranstaltninger med henblik på at forbedre kvaliteten af de forhåndsoplysninger, der gives forbrugerne, f.eks. i de standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger som foreskrevet i det ny direktiv om forbrugerkredit,[23] og i dokumentet med central investorinformation, der afprøves i forbindelse med revisionen af direktivet om institutter for kollektiv investering i værdipapirer[24]. På realkreditområdet har gennemgangen af det europæiske standardiserede informationsark til formål at forbedre præsentationen af

---

21 Jf. den juridiske undersøgelse og de nationale rapporter.

22 EBIC Position on the Draft Final report on the Legal Impact of Directive 2002/65 on the Distance Marketing of Consumer Financial Services, s. 9.

23 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF, bilag II, EUT L 133 af 22.5.2008, s. 66).

24 Omarbejdelse af direktiv 85/611/EØF, KOM(2008) 458 endelig, jf. art. 76.

forhåndsoplysningerne til forbrugerne[25]. I Kommissionens meddelelse om pakkeprodukter for private investorer foreslås en række foranstaltninger til at opnå klare og sammenlignelige forhåndsoplysninger til investorer i disse produkter[26]. Formålet med disse foranstaltninger er at standardisere den måde, forhåndsoplysninger præsenteres på, således at det er nemmere for forbrugerne at sammenligne tilbud fra forskellige leverandører. Dette reducerer risikoen for, at forbrugerne betaler for meget eller tager unødvendige risici i forbindelse med finansielle tjenesteydelser. Kommissionen vil desuden iværksætte en adfærdsundersøgelse vedrørende tjenesteydelser inden for detailinvestering. Denne undersøgelse vil gøre det muligt at kortlægge det grundlæggende adfærdsmønster ved forbrugernes valg på dette område.

28. Kombinationen af hindringer på leverings- og efterspørgselssiden forstærkes af de finansielle tjenesteydelsers karakter. Sammenlignet med ikke-finansielle varer og tjenesteydelser udviser de finansielle tjenesteydelser en række særlige kendetegn, bl.a. fordi de ofte er mere komplekse og kræver et grundlæggende og omfattende langsigtet økonomisk engagement i forhold til et målresultat. Det er således nødvendigt med rådgivning for at give forbrugeren mulighed for et sådant engagement. Hertil kommer, at visse tjenesteydelser ikke umiddelbart kan leveres på tværs af grænserne, f.eks. motorkøretøjsforsikringer, der på grund af risikoens placering er af lokal karakter. Selv om direktivet danner grundlag for en række lovbestemmelser, der kan støtte fjernsalget af finansielle tjenesteydelser, ændrer det ikke på deres komplekse natur.

29. Samtlige medlemsstater har på grundlag af direktivet indført regler og bestemmelser, der giver leverandører og forbrugere mulighed for at handle med finansielle tjenesteydelser ved fjernsalg. Selv om det nationale fjernsalg af finansielle tjenesteydelser er steget (også selv om det fortsat ligger på et generelt lavt niveau), kan det på nuværende tidspunkt ikke konkluderes, at disse regler og bestemmelser har bidraget til at fremme udviklingen af de grænseoverskridende aktiviteter. Det konstateres i den juridiske undersøgelse, at der på nuværende tidspunkt ikke er nogen praktisk erfaring med forbrugerklager vedrørende den måde, direktivet er blevet gennemført på. Juridiske eksperter og forbrugerorganisationer, der er blevet hørt i forbindelse med undersøgelsen, forklarede denne mangel på dokumentation med det stadig ubetydelige aktivitetsniveau på dette område.

5. KONKLUSION

30. Der er i dag et meget lille marked for fjernsalg af finansielle tjenesteydelser på tværs af grænserne. I de fleste medlemsstater trådte de nationale gennemførelsesbestemmelser først i kraft fra 2005/2006, og markedet har ikke ændret sig markant, siden direktivet blev vedtaget. Dette er i tråd med konklusionerne i rapporten om e-handel[27], hvoraf det fremgår, at markedet eventuelt vil blive større på mellemlangt og langt sigt, fordi erhvervslivets holdninger ofte bygger mere på fornemmelser end på faktiske problemer, og fordi forbrugernes

---

25 Hvidbog om integration af EU's realkreditmarkeder, KOM(2007) 807 endelig, s. 6.

26 KOM(2009) 204 endelig.

27 Jf. fodnote 14, s. 20.

stigende interesse for at handle online vil skabe en efterspørgsel for grænseoverskridende tilbud.

31. De sproglige og kulturelle præferencer udgør de vigtigste hindringer for forbrugernes adgang til dette marked. Kommissionen kan imidlertid ikke træffe nogen foranstaltninger på dette område. For så vidt angår manglen på oplysninger om lovgivningen om finansielle tjenesteydelser på bestemte markeder, har Kommissionen truffet betydelige foranstaltninger med henblik på at forbedre kvaliteten af oplysninger på kredit- og investeringsmarkedet.

32. Hvis fremtidens udvikling inden for e-handel generelt ikke afspejles af en lignende udvikling inden for fjernsalg af finansielle tjenesteydelser, vil Kommissionen overveje at ændre direktivet eller træffe andre passende foranstaltninger.

33. Der er på nuværende tidspunkt ingen tegn på, at forbrugerne har problemer som følge af en ukorrekt gennemførelse af direktivet. Der er heller ingen tegn på, at forskellene mellem de nationale regler og bestemmelser, som skyldes, at medlemsstaterne i forskelligt omfang har gjort brug af de valgmuligheder, som direktivet giver, har haft en direkte betydning for det lave niveau for fjernsalg af finansielle tjenesteydelser.

34. Kommissionen er på grundlag af ovenstående af den opfattelse, at det på nuværende tidspunkt ikke er hensigtsmæssigt at foreslå ændringer af direktivet. Den vil fortsat overvåge udviklingen på markedet og direktivets gennemførelse.